

מ"י 60083/01/22 - מיכאל גולדנברג נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום באשקלון

מ"י 60083-01-22 מדינת ישראל נ' גולדברג ואח'
תיק חיצוני: 16773/2022

בפני	כבוד השופטת מירב עמר כהן
מבקש	מיכאל גולדנברג ע"י עו"ד אלון קוצר
נגד	מדינת ישראל
משיבה	ע"י עו"ד חומרי עמית

פסקי דין פלייליים

החלטת

- כפיני בקשה לפיצוי בגין מעצר שווא, בהתאם להוראות סעיף 38(א) בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו 1996 (להלן: "**חוק המעצרים**"). הבקשה הוגשה על ידי המבקש בחיק המעצר וכוללות לחיק המעצר.
- הרקע עובדתי ומעצרו של המשיב:**
 - המבקש נעצר בתאריך 26.1.22 בחדש לפריצה לרכב והפרת הוראה חוקית והוגשו בעניינו בקשות מעצר ובית המשפט הורה על הארכת מעצרו עד ליום 31.1.22.
 - ביום 31.1.22 הוגשה בקשה להארכת מעצרו ובית המשפט הורה על הארכת מעצרו עד ליום 2.2.22.
 - ביום 2.2.22 הוגשה בקשה להארכת מעצרו ובית המשפט האריך את מעצרו עד ליום 3/2/22.
 - ביום 3.2.22 הוגשה בקשה נוספת להארכת מעצרו ובית המשפט הורה על הארכת המעצר עד ליום 4.2.22.
 - ביום 4.2.22 הוגשה ההחלטה מבטיב כיניעו של המשיב ובית המשפט הורה על הארכת מעצרו של המשיב עד ליום 6.2.22.
 - המשיב שוחרר ביום 6.2.22 ללא שהוגש כנגדו כתב אישום וללא נתגאס
- ביום 10.2.22 הוגש ב"כ המבקש, ע"ד קוצר, בקשה כאמור ובה טען כי מעצרו של המשיב היה מעצר שווא בין המועדים 4.2.22 ועד ליום 6.2.22 שעה שהמשיבה הפישה הצהרת תובע וביקשה את מעצרו של המשיב לצרכי הגשת כתב אישום במעצר, ובתום המועד לא הוגש כתב אישום והלה שוחרר ללא נתגאס.
- ביום 29.3.22 המשיבה הגישה תגובה, באמצעות ע"ד חומר, בה ציינה כי "חיק פל"א 16773/2022, ביטל היה המבקש עצור ובנינו הוגשה בקשת הפיצוי עודנו חלו ועומד וצפוי להיות מועבר ליחידת התביעות להגשת כתב אישום בדרך הרגילה, כשהיחידה החוקרת סבורה שיש די ראיות להמדתה לדיו והגשת כתב אישום". כמו כן, ציינה המשיבה כי ההלכה הפסוקה קבעה כי לא ניתן לדון בתביעה לפיצוי בגין מעצר שווא כל עוד לא הסיחם הל"ך קבלת ההחלטה בעניין הגשת כתב האישום. בהקשר לכן הפנה הל"ך לע"פ (מחוז תל אביב) 42768-09-15 **אברהים ובדאת נבד מ"י** (להלן: "**עניין ובדאת**")‏;רע"פ 1425/2016‏; וכן הפנה לרע"פ 2707/17.
- בתאריך 5.4.22 הוגש ב"כ המבקש תגובה ובה צין כי ישנם מקרים בהם ראוי לפסוק פיצוי בגין מעצר שווא, ללא תלות בהגשת כתב אישום. בהקשר זה הפנה לעניין ובדאת, לדברי כב' הש' ברלינר. כמו כן, הפנה למ" 53380-02-20 **זכר רוסקוביץ**, מ"י 33046-03-19 **פורספר אוחיון**.
- בהמשך ביום 21.4.22 נתנה החלטת ביתמ"ש לפיה המשיבה תשלם טעיונה ותיחייס בעניין העובדתי לשאלה מה קרה בין המועד 4.2.22 ל- 6.2.22 אשר הוביל להחלטת שחרור המשיב.
- ביום 26.4.22 הוגשה תגובת המשיבה אשר לפיה: "בשלב זה עיון ראשוני של יחידת התביעות הראה כי ניתן לגבש טיטוס כתב אישום אולם רק על חלק מהעבירות, כשלחלק נספך של עבירות בדגש על עבירות הונאה, נדרשו מספר השלמות טכניות אשר נועדו להבהיר את התצב הראייתי שהיה מגוב אך לא בא לידי ביטוי בחומר המקריה; במצב דברים זה סוכם כי היחידה החוקרת תשלם פעולות אלו; על סמך הצהרת היחידה החוקרת כי תעשה כן ניתנה הצהרת תובע; במהלך ימי ששי, שבת, ראשון נעשה ניסיון לבצע פעולות אלה אך לא כלן והשלמת"

בהמשך להודעת זו, ציינה המשיבה כי ביום 6/2/22 התקיימה שעה בין יחידת התביעות לבין היחידה החוקרת לביטור הפעולות שבוצעות ופעולות שלא בוצעו. בשלב זה, התבצע הל"ך של שקילת מכלול הישגיוש"ל: "בהבחינת מכלול הישגיוש"ל, נפל הפור על העברת חתך להגשת ההל"ך רגיל, לאחר ביצוע אותן השלמות טכניות, גם במהיר של שחרור המשיב בסופו של יום".

8. ביום 15.2.22 התקיים דיון בפניו בן חוזר ובא כי הצדדים על עיקרי טיעונותם בככת. הייתה הסכמה כי אין הדיון נסב על שאלת דיות הראיות והוצגההקדמה למעצרו של המשיב בתהליכים שקדמו לשחרורו של המשיב. ב"כ המשיב ביקש לחדד כי הבקשה מופנית ל"חלון הזמן שבין הצהרת התובע לבין שחרורו של המשיב ועל מה שהתנהל בעניין הזה". (עמ' 18) נס' 23 לפירוט(קול).

דיון ובגברעו:

בקשה זו מועלה 2 שאלות:

החאת, האם קיימת אפשרות לדון בשאלת בקשה לפיצוי בהתאם לסעיף 38(א) **לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים)**, התשנ"ו 1996 (להלן: "**חסד"פ מעצרים**"), עוד בטרם נתקבלה החלטה סופית בעניין הגשת או אי הגשת כתב אישום.

השיבה, בהנחה שהתשובה לשאלה הראשונה היא חיובית, האם המקרה דגן מצדיק פיצוי כאמור.

ההסברת המפשטית, סעיף 38 **לחסד"פ מעצרים קובע כדלקמן:**

"נעצר אדם ושחרר בלא שהוגש כנגדו כתב אישום, ותצא בית המשפט שיה לא יסוד למעצר, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי האדם, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לו פיצוי על מעצרו והוצאות הגנוט בסכום שקבעת בית משפט".

ברע"פ 2707/17 **מלנוי נ' מדינת ישראל** (07.06.2017), קבע בית המשפט העליון, (כב' הש' ששן), כי על מנת שניתן יהא להורות על פיצוי בגין מעצר שווא לפי סעיף 38 נדרש תנאי נוסף והוא סימול של ההל"ך ללא הגשת כתב אישום. בית המשפט הגנה במקרה זה להחלטת בית המשפט העליון ברע"פ 1425/16 **בעניין ובדאת**, שאווכר ליעל, במסגרתה נדחתה בקשת רשות ערעור על החלטת של בית המשפט המחוזי במל אביב ברע"פ 42768-09-15 **ובדאת נ' מדינת ישראל** (06.01.2016), אשר קבעה דומה. יחד עם זאת, במסגרת פסק דין של בית המשפט המחוזי במל אביב, ציינה כב' הש' ברלינר, חרצ המאפשר במקרים מסוימים לפסוק פיצוי בגין מעצר שווא וזאת ללא תלות בשאלה האם הוגש, או יוגש בהמשך, כתב אישום נגדו בחשד.

להלן, פסקה 9:

"היה אכן מקרים שבהם ניתן יהיה לבקש פיצויים מיד עם היוזיו או תום הדיון במעצר. בית משפט קמא קבע כי האפשרות שמורה "למקרים מיוחדים וחריגים" תוך שהוא מציין דוגמאות רלוונטיות. בין אם מדובר במקרים **ברכטס (לפתוח בהכרזה כמותית של מספר המקרים שחדורו בהם), ובין אם מדובר בשיתוש סיכוי ובר יתור באפשרות זו- השאלה האם בשלל הסיבות **לבקשת פיצויים מיד עם תום הדיון במעצר, היא שאלה קדומות שמוכרח כל פעם מחדש על פי הסיבות, לרבות ההחלטה באשר להגשתו של כתב אישום, (ההגשנה בקו מ.ע.כ.).****

במקרה דגן, לא הייתה מחלוקת בין הצדדים ביחס לקיומה של תשתית ראייתית בעניין המשיב וגם לא באשר להצדקת המעצרים הקודמים של המשיב בהל"ך, כמו גם האפשרות שנגש כנגד המשיב כתב אישום בהמשך בירור ההל"ך. ב"כ המבקש למעשה לא טוען כי "לא היה יסוד למעצר" אלא עותרו מתבססת על "נסיבות מיוחדות המצדיקות פיצוי".

הדיון במקרה דגן, בתרכיז איפוא, בשאלת **חלון הזמן** שבין הצהרת התובע על ידי היחידה החוקרת ושחרורו של המשיב בסיום תקופת המעצר, ללא שהוגש כתב אישום. בתחיל הזמן הזה סבור ב"כ המשיב כי מעצרו של המשיב היה מעצר שווא, בשל ההתנהלות המשיבה, והמשיבה סבורה שלא היה זה מעצר שווא. במובן זה הגשת כתב אישום או אי הגשת כתב אישום אינה מעלה מורידה מבחינת בירור ההתנהלות שאירעה בחלון הזמן הספציפי הזה.

המבחן הוא למעשה מבחן הקשר והקורלציה שיש בין הטענה למעצר שווא, לבין המסד הראייתי בחיק ועולות המעצר. ככל שישנו קשר כזה, רבי הוא כן שאלת הגשת כתב אישום היא רלבנטית ויש להמתין להחלטת סופית בדבר הגשת כתב אישום ולהפך.

המקרה שבפנינו נכלל בגדר אותם מקרים חריגים, וצאי דופן, שבהם שאלת בירור הפיצוי אינה קשורה בקשר כלשהו עם השאלה האם יוגש כתב אישום. הנתח העובדה שרצוי להניחה היא שהוגש כתב אישום. ואז עולה השאלה: האם בהנחה שיוגש כתב אישום, עדיין עומדת ביענה שאלת המוצר בבירור הפיטול והושגהה בבקרה זו היא חיובית. לב"כ המבקש טענה ביחס להתנהלות רשות התביעה והחקירה ביחס לניעשה בתקופת חלון הזמן שבין 4.2.22 ל- 6.2.22 . הבירור העובדתי של טענות אלה,

מדת הצדקה שבהן, אינו קשור לשאלה האם בסופו של יום ישנו כתב אישום ביחס למשיב ועל אילו עבירות, שהרי, התנהלות המשיבה הוא שאלה נפרדת משאלת המסד הראייתי בחק.

ראו והשוו מ"י 59444-05-21 **מדינת ישראל [תנתה מטסירה (נלוית)] נ' אדירי** (החלטת מיום 14.6.2021), ששם הוחלט על ידי בית המשפט לשחרר המשיב בתגאים. המבקשת דגש ביקשה עיכוב ביצוע החלטת בית המשפט לשקילת הגשת ערר אודות החלטת המחרור. שהשוותל שלא להשיג ערר לא נמסרה הודעה כדע"ג לב"כ המשיב כן שהמשיב נותר במעצר. בנסיבות אלה, קבע בית המשפט שגם אם בעתיד יוגש כתב אישום כנגד החשוד בעבירות המיוחסות לו בירר שאין לך השלכה על שאלת הצדקה למעצרו לאחר שננתה החלטת שחרור בעניינו; כמו כן, ראו גם מ"י 32839-04-22 **מדינת ישראל נ' נעראוי** (החלטת מיום 24.4.22).

סיכומי של דבר, יש מקום לדון בשאלת הפיצוי לנופה הגם שטרם התקבלה החלטת סופית בדבר הגשת כתב אישום.

האם קמה זכות לפיצוי במקרה הנוכחי?

מעצר שווא הכוונה היא שהמעצר היה שוואו. בלא שנוצל המעצר לתכליתו (ראו והשוו מ"י 39479-07-17 **מדינת ישראל נ' אבו חאמד**, 30.1.2018).

סעיף 13 לחוק המעצרים בשילוב סעיפים 5 ו- 8 לחוק יסוד: **"כבוד האדם וחירותו"**, מעלים כי מעצרו של אדם צריך שיהא לתכלית ראויה ובמידה שאינה עולה על הנדרש. השאלה שעולה במקרה דגן היא האם פעולה המבקשת במהלך תקופת המעצר כדי להשלים את תכלית המעצר אשר לשמן האורך המעצרו והתשובה לכן היא חיובית.

הן בתגובותיו בככת, והן בדיון בפני, טען ב"כ המשיבה כי בתקופת הזמן הרלבנטית התבקשו השלמות טכניות שחלקן בוצעו וחלקן לא ניתן היה לבצע. בהקשר זה הוגש חומר פנימי שממט ניתן ללמוד על הל"ך של שקלא וטריא, הל"ך של בחינת סטטוס חתך וקבלת החלטה, הגם במהיר של שחרור המשיב ממעצר, להגש את חתך המבקש בדרך "הרגילה", קרי של במעצר. עוד יוער כי מהמומרים שהובחו לעיון בית המשפט קיימת התנהלות בחיק גם במהלך יום העצב וכן יום ראשון מבחינת התנהבויות.

כאן המקום לעיון כי "דרך המלך" היא לסיים את מכלול פעולות החקירה, גם פעולות "טכניות", ולאחר סיום החקירה, להגיש הצהרת תובע כפי שקובע סעיף 17(ד). במקרה דגן, סברה המשיבה, מחור שקילת יעילות, כי ניתן יהא לסיים את פעולות החקירה ובמקביל לשקוד על הכנת כתב אישום בתקופה זו, ומשלא הספיקה היחידה החוקרת לסיים הפעולות, הוצגאה הייתה שחרורו של המשיב ממעצר. היוצא איפוא מהתנהלות המשיבה, שהמשיב לא שילם מחיר של מעצר שווא אלא איפכא מסביר, הוא שחרר ממעצר בשל אותה התנהלות.

מערר לכן, ראוי לציין כי ש לקחת במבחן הישגיוש"ל את העובדה כי מקרה משטרותית היה דבר דינאמי, המתפתח ומתנהלל, באשר בכל שלב, התמונה הראייתית עשויה להשתנות לכיוונים שונים. כמו כן, הל"ך של לימוד החומר הראייתי על ידי התביעה לאורך הכנת כתב אישום ישנו תלות פערס ממוינים שגיבולו לשינוי החלטת להמשיך דלון. כמו כן, יש לקחת במבחן הישגיוש"ל אינטור ציבורי של העמדת ערכיונים לדיו מבלי להרחיע הרתעת יתר את רשויות האכיפה. לפיכך, יש מקום לאפשר להשוות האכיפה שיקול דעת, באפשרויות בחינה, ככל אשר נתון, של המסד הראייתי הקיים בחיק והאם בנסיבות שנוצרו ממה תשתית שמצדיקה שינוי החלטת המעצר לשחרור. בהקשר זה, ראוי לציין את הדברים שנקבעו על ידי בית המשפט העליון בבש"פ 4455/00 מ"י **נ' מחמוד בדוי** (כב' הש' אור ועמו הסכימו כב' המשפטים ביניש ומצא), באשר להשיבות שיקול דעת התביעה במהלך מעצר לפי סעיף 17(ד). וכך נאמר, בין היתר:

"פירוש החוק באופן דווקני, שלפיו נדרשת הצהרת תובע דן העובדה כי המשיב משטרותית על הגשת כתב אישום, עלול להוביל למצב שבו תחרתשו אחת משתי תוצאות בלתי רצויות: האחת, תובע יצהיר הצהרה בדבר הגשת כתב אישום, כשלמעשה העניין לא הוכרע סופית. תוצאה זו של הצהרה על עובדה שאינה מדויקת יש לראותה כמגובת בחומרה. יתרה מכך, הדבר עלול לררור תוצאה בלתי רצויה נוספת. אם תובע יועמד במצב שבנ"א יאלץ להצהר כי הוא עומד להגיש בודאות כתב אישום, אף שכן הוא בשל להחלטת זו, מתעורר ששש כי הוא יחוש עצמו מחויב להגיש כתב אישום גם אם שיקול דעתו המקצועי יורה לו, לאחר לימוד החומר, להימנע מכך. תוצאת על מנת שיוכל לעמוד בהצהרתו. אם כן, פרשנות דווקנית של הפס"ק עלולה להביא להגשת כתב אישום מקום שבנסיבות רגילות התביעה הייתה נמנעת מהלישה". (סעיף 16 לפסק דין, הדגשה בקו - מ.ע.כ).

ומהכא ולהתם. במקרה דגן, אכן התקיימה בחינה נוספת בקרב המשיבה, בשאלת מעצרו של המשיב, זאת על רקע הממצאים וההתנהלות שהייתה במהלך סוף השבוע, הימנעות שהובילה להחלטת על שחרורו של המשיב. כנגנו דא הסכם ב"כ המשיב בדיון שמתקיים בפניו בהמנות כי "חשוב ל" לציון כי לאור ההערה הזאת שאני מערץ את שיקול הדעת שהופעל ע"י התביעה באותו יום ראשון שבו הוחלט לשחרר את החשוד. טוב לתקן מאוחר מאשר להמשיך לעמוד על הטעות".

סיכומי של דבר, לא מציאת כי מעצרו של המשיב היה לשואו וכי בזמן המעצר פעלה המבקשת לביצוע הפעולות שהיו נחונות לפתחה (חלקן הצליחה חלקן לא) תוך שקילת מכלול שיקולים הצריכים לעניין. בנסיטואציה שנוצרה, קיומה היוועצות עם קצין האח"מ ובעקבותיה התקבלה החלטה על שחרורו של המשיב והמשך הטיפול בחיק שלא במעצר.

בנסיבות אלה הבקשה לפיצוי נדחית.

ניתנה היום, ז' אייר תשפ"ב, 08 מאי 2022, בהעדר הצדדים.

עמוד 2

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©